

Reactie A. van Zomeren (ECN) op de internetconsultatie voor wijziging van de Regeling Bodemkwaliteit (7 augustus 2017)

Er worden enkele wijzigingen van art. 4.3.3 Rbk voorgesteld waarvan het doel op zich nuttig kan zijn. Het gaat bij dit voorstel waarschijnlijk over niet-genormeerde stoffen omdat de genormeerde stoffen reeds standaard onderzocht worden.

Ik heb opmerkingen over de doelmatigheid van de voorstellen. De voorstellen lijken te moeten leiden tot betere regulering van niet-genormeerde stoffen waardoor toepassingen van grond en baggerspecie niet tot onvoorziene en ongewenste milieu-effecten zullen leiden. In algemene zin denk ik dat de voorgestelde wijzigingen niet tot het gewenste doel zullen leiden. De redenen hiervan licht ik hieronder toe.

Een vooronderzoek (zoals genoemd in lid 1 onder a) kan leiden tot de identificatie van eventuele specifieke verontreinigingen en deze stoffen kunnen dan in de partijkeuring worden meegenomen. Er is echter geen beoordelingskader gespecificeerd voor de eventuele resultaten van deze specifieke verontreinigingen. Met andere woorden: waar moeten de resultaten aan getoetst worden om te kunnen concluderen of de partij grond of baggerspecie toegepast kan worden? Deze opmerking is ook relevant voor de verbijzonderingen onder b en c van lid 1.

In lid 1 onder b wordt gesproken over een onderzoek (geen vooronderzoek) naar eventuele specifieke verontreinigingen die kunnen worden verwacht als de partij is gereinigd overeenkomstig BRL 7500 (Bewerken van verontreinigde grond en baggerspecie). In eerste instantie lijkt dit vreemd omdat de (voorheen) verontreinigde grond nu juist is gereinigd om specifieke verontreinigingen eruit te halen of te vernietigen. Er is niet gespecificeerd hoe het onderzoek naar de eventuele specifieke verontreinigingen dient te worden uitgevoerd. Zoals hierboven gemeld is het ook niet duidelijk hoe de resultaten van een dergelijk onderzoek getoetst moeten worden om te kunnen concluderen of de grond kan worden toegepast. Daarnaast is het niet gespecificeerd hoe de eigenaar van een partij grond of baggerspecie te werk moet gaan om erachter te komen welke eventuele specifieke verontreinigingen aanwezig kunnen zijn in de partij. Bij een vooronderzoek (zoals in lid 1 onder a) wordt verwezen naar NEN 5725 (onderscheidenlijk NEN 5717) waarin instructies staan hoe dit onderzoek uitgevoerd moet worden. Onder b en c van lid 1 wordt alleen de term “onderzoek” genoemd. Dit geeft weinig richting voor de gebruikers om erachter te komen welk onderzoek gedaan moet worden om de eventueel relevante stoffen te kunnen identificeren. Een meer algemene vraag hierbij is ook welke specifieke stoffen de Regelgever dan voor ogen heeft. Indien er specifieke stoffen zijn die mogelijk relevant kunnen zijn voor milieubescherming dan zou het beter werkbaar zijn voor de praktijk om hiervoor ook grenswaarden op te stellen. Dit draagt bij aan duidelijkheid en zekerheid voor de markt en hiermee ook aan de hergebruiksdoelstellingen van het ministerie van IenM.

Alhoewel niet specifiek genoemd, lijkt het erop dat het onderzoek naar de aanwezigheid van eventuele specifieke verontreinigingen gaat over de meting van de samenstelling (en dus niet de uitloging). Het is in de wetenschappelijke literatuur en diverse onderzoeksrapporten aangetoond dat de uitloging (dé relevante eigenschap als basis voor verspreiding van stoffen in bodem en grondwater) van veel verontreinigingen (zoals zware metalen) slechts zeer zwak gerelateerd is aan de samenstelling in een materiaal. De samenstelling is slechts een theoretische bovengrens voor de uitloging van stoffen. De uitloging wordt met name wordt bepaald door (andere) chemische processen zoals de chemische vorm, de pH en opgeloste organische stof. Op basis van de beoordeling op samenstelling kan het milieurisico dus niet goed worden ingeschat. Dit betekent dat het meten van de samenstelling van eventuele specifieke verontreinigingen in veel gevallen geen inzicht geeft voor de uitloging vanuit de toepassing en daarmee geen garantie is dat de voorgestelde wijzigingen van de Regeling tot het gewenste effect zullen leiden.

Bovenstaande opmerkingen over de zwakke relatie tussen samenstelling en uitloging geldt vanzelfsprekend ook voor de bestaande genormeerde stoffen voor grond en baggerspecie. De voorgestelde wijziging van de Regeling omvatten momenteel echter geen voorstellen om dit hiaat aan te pakken.

